

ПРОГРАМА
вступного іспиту зі спеціальності
073 «Менеджмент»
для вступників на навчання в аспірантурі

Переднє слово

Програма складена на базі програм вищої школи для загальноекономічних і фахових дисциплін спеціальності.

Програма вступного екзамену із спеціальності для вступників до аспірантури на кафедрі Інституту економіки і менеджменту містить два розділи. У першому розділі вміщено питання загальноекономічних дисциплін. У другому розділі подано питання з фахових дисциплін спеціальності.

Розділ 1. Загальноекономічні питання

1. Концентрація виробництва, методологія виміру та її вплив на ефективність виробництва.
2. Диверсифікація виробництва, її форми, види, переваги і загрози.
3. Розвиток підприємництва та зміни організаційних структур управління: структури матричного, проектного типу, мережеві, дорадчі, цільові.
4. Загальне середовище господарювання та його чинники (природні, демографічні, політичні, науково-технічні, економічні, міжнародні).
5. Операційне середовище функціонування підприємства (постачальники ресурсів, споживачі продукції, посередники, конкуренти).
6. Ринкова ціна і фактори її формування на макро- і мікрорівнях.
7. Види ринкових цін та прояв їх стимулюючої, синхронізуючої сигнальної функції.
8. Цінова конкуренція і цінова конкурентоспроможність.
9. Поняття мінімальної ціни і фактори підвищення цінової конкурентоспроможності.
10. Особливості конкурентної поведінки в структурах досконалої та недосконалої конкуренції.
11. Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства на внутрішньому ринку, необхідність розроблення стратегій конкуренції.
12. Сутність ресурсів і активів підприємства.
13. Характеристика матеріальних і нематеріальних активів підприємства.
14. Роль нематеріальних активів, їх оцінка та амортизація.
15. Оборотні та необоротні активи в системі функціонування підприємства.
16. Узагальнення активів і капіталу в балансі підприємства.
17. Ефективність використання земельних ресурсів підприємства.
18. Основні засоби.
19. Класифікація та оцінка основних засобів.
20. Методи амортизації основних засобів та їх обґрунтування.
21. Роль амортизаційної політики в інвестиційній активності підприємства.

22. Проблеми оновлення і підвищення технічного рівня основних засобів виробничого призначення.
23. Оборотні засоби.
24. Стадії обігу та склад оборотних засобів.
25. Визначення обсягу оборотних засобів і оптимізація їх структури.
26. Персонал як основний ресурс підприємства та об'єкт партнерських відносин.
27. Форми участі персоналу в капіталі та прибутку підприємства.
28. Продуктивність праці та методичні підходи до її визначення.
29. Прогнозування (планування) рівня продуктивності персоналу на підприємстві.
30. Форми і системи оплати праці робітників.
31. Права засновників щодо вибору форми і системи оплати праці.
32. Сучасні тенденції у застосуванні форм заробітної плати.
33. Зарубіжний і вітчизняний досвід участі працівників у прибутках (доходах) і власності приватизованих підприємств.
34. Вимоги до організації робочого місця як системи праці.
35. Виробничий процес як основний вид операційної діяльності, його складові та принципи раціональної організації.
36. Типи виробництва (одиничне, серійне, масове) та їх техніко-економічне обґрунтування.
37. Методи організації виробничих процесів.
38. Переваги і вади потокового виробництва.
39. Організаційно-економічні умови застосування і економічна оцінка непотокового виробництва.
40. Тенденції розвитку поточкових і непоточкових методів організації виробничих процесів.
41. Інтенсивність виробництва та її вплив на ефективність.
42. Загальна характеристика продукції (послуг) та її класифікаційні ознаки (призначення, фізичні властивості, складність тощо).
43. Вимірники і показники обсягу продукції, сфера їх застосування.
44. Життєвий цикл продукції, процес її створення та освоєння.
45. Ресурсне обґрунтування виробничої програми підприємства.
46. Матеріально-технічне забезпечення підприємства, його форми.
47. Методи формування і калькулювання витрат на виробництво продукції.
48. Проблеми розподілу непрямих витрат при калькулюванні.
49. Організаційно-управлінські засоби мінімізації операційних витрат і зниження собівартості продукції.
50. Функціонально-вартісний аналіз як метод раціоналізації організаційних і технічних систем та зниження витрат.
51. Поняття і процес комунікації.
52. Модель процесу комунікації.
53. Зміст основних етапів процесу комунікації.
54. Міжособові та організаційні комунікації.
55. Мотивація як фактор забезпечення успіху діяльності організації.
56. Маркетингова діяльність підприємства як сфера організації зовнішніх

- комунікацій.
57. Поняття реклами, її роль у вирішенні проблем стимулювання збуту, критерії вибору рекламних заходів.
 58. Комунікації з покупцями.
 59. Основні підходи до подолання кризових явищ на підприємстві.
 60. Типи антикризової реакції та антикризового управління (реактивне, активне, планове).
 61. Процес санації (фінансового оздоровлення) потенційно конкурентоспроможних підприємств (організацій).
 62. Особливості розроблення стратегії підприємства для діючого та новоствореного підприємства.
 63. Аналіз зовнішнього середовища (PEST-аналіз).
 64. Узагальнення результатів стратегічного аналізу (SWOT-аналіз).
 65. Управління змінами і формування стратегічної поведінки.

Розділ 2. Питання дисциплін фахового спрямування

66. Сутність законів функціонування та розвитку організації як соціально-економічної системи.
67. Закони розвитку організації: закони I-го рівня - закон синергії, закон самозбереження, закон розвитку організації, закон єдності, та закони II-го рівня: закон інформованості - впорядкованості, закон відповідності керівної та керованої систем управління, закон композицій та пропорційності (гармонії), закон економії часу.
68. Управління як складний двоконтурний процес: управління функціонуванням і розвитком підприємства.
69. Склад та зміст принципів управління підприємством: одноосібного керування та колегіальності; єдності господарського та соціального керівництва; поєднання галузевого та територіального управління; планового ведення діяльності; поєднання матеріального та морального стимулювання; наукового підходу до управління; поєднання прав, обов'язків та відповідальності; підбору та розстановки кадрів; спадковості господарських рішень, ієрархічності і гнучкості системи управління, відповідності керуючої та керованої систем (об'єкту та суб'єкту управління), зворотного зв'язку.
70. Застосування методів управління підприємством.
71. Моделі, технології, методи обґрунтування управлінських рішень.
72. Інтуїтивна та раціональна технології прийняття, рішень.
73. Можливості та сфери застосування аналітичних, статистичних, теоретико-ігрових методів та методів математичного програмування.
74. Інструменти обґрунтування управлінських рішень.
75. Внутрішній економічний механізм взаємодії підрозділів підприємства.
76. Принципи й форми функціонування внутрішнього економічного механізму.
77. Системна побудова підприємства: виробничо-технічний, організаційний,

- економічний аспекти структурування.
78. Горизонтальний та вертикальний поділ праці на підприємстві, кооперація та інтеграція діяльності підприємств як структуроутворюючі фактори.
 79. Виробнича, логістична, соціальна, інформаційна інфраструктура як елементи системи управління підприємством, обґрунтування їх окремих складових.
 80. Економічна доцільність та напрями розвитку виробничої, логістичної й соціальної інфраструктури суб'єктів господарювання.
 81. Управління інформаційними ресурсами та проектування інформаційної системи підприємства.
 82. Роль та функції інформаційного менеджменту в системі управління сучасним підприємством.
 83. Маркетингова інформаційна система підприємства.
 84. Призначення, межі ефективності, переваги та недоліки різних типів організаційних структур.
 85. Фактори формування та методи вибору типу організаційної структури управління.
 86. Тенденції і перспективні напрями розвитку організаційних структур управління.
 87. Організаційні структури та технологія менеджменту: сутність взаємозв'язку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев І.В., Колісник М.К. Гроші та кредит: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2009. – 253 с. (ISBN 978-966-346-595-1). Алексеев І.В., Колісник М.К. Гроші та кредит: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2009. – 253 с. (ISBN 978-966-346-595-1).
2. Алексеев І.В., Ярошевич Н.Б., Чушак-Голобородько А.М. Бюджетна система: Навчальний посібник. – К.: «Хай-Тек Прес», 2007. – 376 с. (ISBN 966-96736-1-5).
3. Андрійчук В.Г. Економіка підприємства. Підручник. - К.: КНЕУ, 2005.
4. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник / Г.О. Партин, А.Г. Загородній, Л.М. Пилипенко, Т.І. Партин. – 3-тє вид., доопрац. і доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 340 с.
5. Бюджетний менеджмент: навч.-метод. посіб. /Н. Б. Ярошевич, Н.О. Шпак, В. Є. Матвійшин. – Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2012. – 224с.
6. Василенко В.А. Менеджмент устійчивого розвитку підприємств: Монографія. - К.: ЦУЛ, 2005,- 645 с.
7. Войчак А.В. Маркетингові дослідження: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. - К.: КНЕУ, 2001.
8. Економіка підприємства: Підручник / Ред. С.Ф. Покропивний. - 2-е вид., перероб. і допов. - К.: КНЕУ, 2005. - 526 с.
9. Закон України Закон України “Про інноваційну діяльність” від 04.07.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – С. 266.

10. Закон України “Про наукову і науково-технічну експертизу” від 10.02.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 9. – С. 56.
11. Закон України “Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності” від 13.12.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – С. 166.
12. Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні” // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 3.
13. Закон України “Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків” від 7.03.2002 р. - № 3118-III // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 11.
14. Концепція науково-технологічного та інноваційного розвитку України від 13.07.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 37. – С. 336.
- 15.
16. Крикавський Є.В. Логістика. Основи теорії: Підручник. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2004. – 416 с.
17. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навчальний посібник. – Львів: Національний університет “Львівська політехніка” (Інформаційно-видавничий центр “ІНТЕЛЕКТ +” Інституту післядипломної освіти), “Інтелект-Захід”, 2002. – 228 с.
18. Крикавський Є., Чухрай Н. Промисловий маркетинг: Підручник. 2-ге вид. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 472 с.
19. Міжнародні фінанси: навчальний посібник / Князь С.В., Георгіаді Н.Г., Князь О.В. та ін.; Під ред. Кузьміна О.Є. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. - 360 с.
20. Міжнародний менеджмент: теоретичні та прикладні положення: навч. посібник. / О.Є. Кузьмін, О.С. Скибінський, Н.І. Кара та ін. - Львів: ЗУКЦ, 2012. - 264 с.
21. Менеджмент: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, Н.Т. Мала, О.Г. Мельник, О.Р. Саніна. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 240 с.
22. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрями розвитку: Монографія.-К.:КНЕУ, 2001. -227 с
23. Павленко А.Ф., Войчак А.В. Маркетинг: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. -К.: КНЕУ, 1999.
24. Партин Г.О. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник / Г.О. Партин Н.Є. Селюченко. – 2-вид., перероб. і доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 384с.
25. Подольчак Н.Ю. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / Н.Ю. Подольчак. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 400с.
26. Покропивний С.Ф., Колот В.М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: Навч. посібник. - К.:КНЕУ, 1998. - 352 с
27. Процесно-структурований менеджмент: методологія та інструментарій: [монографія] / [О.Є. Кузьмін, І.В. Алексєєв, О.Г. Мельник, Н.Я. Петришин та ін.]; за ред. д.е.н., проф. О.Є. Кузьміна. – Львів: Видавництво «Растр-7», 2013. – 428 с.
28. Старостіна А.О. Маркетингові дослідження: практичний аспект. - К.,М., - 1998

- 29.Соболь СМ., Багацький В.М. Менеджмент: Навч. метод, посіб. Для самот. вивч. дисц. -К.: КНЕУ, 2005.- 225 с.
- 30.Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник. - 2-е вид., перероб. і допов. - К.: КНЕУ, 2004. - 699 с.
- 31.Стратегічна діяльність підприємств: технології планування та побудова карт: [монографія] / О.Є. Кузьмін, Н.Я. Петришин, К.О. Дорошкевич. – Львів : Міські інформаційні системи, 2011. - 320 с.
- 32.Соціально-економічна діагностика в умовах глобалізації: [навч. посібник] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, Н.Я. Петришин, Л.С. Ноджак, О.С. Скибінський. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 284 с.
- 33.Конкурентоспроможність підприємства: планування та діагностика: [монографія] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, О.П. Романко; за заг. ред. д.е.н., проф. Кузьміна О.Є. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2011. – 198 с.
- 34.Основи менеджменту: [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / Мазаракі А.А., Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
- 35.Формування та розвиток систем поточного контролювання діяльності промислових підприємств: [монографія] / [О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, М.Д. Пецкович] / Під ред. д.е.н., проф. Кузьміна О.Є. – Львів: Видавництво «Растр 7», 2013. – 242 с.
- 36.Формування та оцінювання мотивації управлінського персоналу підприємств і організацій: [монографія] / Г. М. Захарчин, Н. П. Любомудрова. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 188 с.
- 37.Основи підприємництва: культура, технологія, відповідальність: [Навч. посібник] / Г.М.Захарчин, О.В. Юринець. - К.: Знання, 2011. (Гриф МОН) – 254с.
- 38.Управління персоналом [навч. пос.] / Г.М. Захарчин, Л.Р. Струтинська, Н.П. Любомудрова, Р.О.Винничук/ Львів: В-во Львівської політехніки. – 2013.- 260 с.
- 39.Менеджмент конфліктів у діяльності машинобудівних підприємств: [монографія] / Н.Ю. Подольчак, Г.Р. Ковальчук. – Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 192 с.
- 40.Управлінські витрати підприємств газового комплексу: адміністрування та оптимізування: [монографія] / Н. Ю. Подольчак, Б.А. Чепіль. – Львів: Міські інформаційні системи, 2014. – 166 с.
- 41.Карий О.І. Комплексний розвиток міст: теорія та методологія стратегічного планування: [монографія] / Олег Ігорович Карий. – Львів: Видавництво Львівська політехніка, 2011. – 308с.
- 42.Карий О.І. Декомпозиція стратегічних цілей розвитку організації / О.І. Карий // Взаємодія учасників інноваційного процесу у ланцюгах вартості: [монографія]. За наук. ред. Н.І. Чухрай. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – С.62-73.
- 43.Карий О.І. Маркетинг 1 [навч. посіб.] / Люльчак З.С., Карий О.І. – Львів: Видавництво “Магнолія 2006”, 2014. – 272 с.
- 44.Крикавський Є.В. Логістика для економістів: [підручник] / Євген Крикавський. – 2-ге видання випр. і доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 476 с.

45. Крикавський Є.В. Економіка і фінанси підприємств / Є.В. Крикавський, З.С. Люльчак // [Навчальний посібник]. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 694с.
46. Антисипативне управління машинобудівними підприємствами на засадах слабких сигналів: [монографія] / О.Є. Кузьмін, Л.Г. Липич, О.Г. Мельник, М.Є. Адамів, О.А. Хілуха. – Луцьк: Вежа-друк, 2014. – 224 с.
47. Кузьмін О.Є. Економічна оцінка та способи зменшення управлінського ризику в системі менеджменту підприємств: [монографія] / О.Є. Кузьмін, Ж.Б. Яворська. – Львів, 2014. – 160 с.
48. Системи прийняття рішень в економіці та техніці: від теорії до практики [монографія] / О. Є. Кузьмін, К. О. Дорошкевич, М. М. Вороновська, І. З. Салата та інші, за наук. ред. Савчук Л. М. – Павлоград: АРТ Синтез-Т, 2015. – 436 С.
49. Чухрай Н.І. Маркетинг інновацій: підручник / Н.І. Чухрай. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 256 с.
50. Інновації: проблеми науки і практики: монографія / Н.І. Чухрай, В.С. Пономаренко, М.О. Кизима та ін. / Під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Кизима М.О., д-ра екон. наук, проф. Пономаренко В.С. – Х.: ФОП Павленко О.Г., 2011. – 276 с.
51. Стратегія підприємства: адаптація організацій до впливу світових суспільно-економічних процесів: монографія / Наливайко А.П., Решетняк Т.І., Чухрай Н.І. [та ін.]. За ред. д-ра екон. наук, проф. А.П. Наливайка. – К: КНЕУ, 2013. – 454 с.
52. Олексів І.Б. Групи економічного впливу в системі управління підприємством: концепція і інструментарій їх відбору та узгодження інтересів: [монографія] / І.Б. Олексів. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2013. – 292 с.
53. Муқан О.В. Бюджетування зовнішньоекономічної діяльності організацій: [Навч. посібник] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, О.В. Муқан. – Львів: Видавництво «Растр-7». – 2011. – 338с.